Е. З. Рымкевіч,
настаўнік-дэфектолаг

Моўнае свята «Лес цудаў»

Мэта: замацаванне дакладнага вымаўлення вывучаных гукаў.
Задачы:

- пашыраць уяўленні аб гуках і іх лексічнай ролі ў словах;
- фарміраваць уменне нарошчваць маўленчы выдых на гукаперайманнях;
- развіваць інтанацыйную выразнасць мовы, фанематычны слых, пачуццё рытму, каардынацыю рухаў.

Матэрыял і абсталяванне: касцюмы ільва, тыграняці, рысяняці, ваўка; канверты і шышкі з лічбамі, сімвалы гукаў, матэрыяоы артыкуляцыйнай гімнастыкі ў малюнках, карцінкі мухамораў і баравікоў, чайны набор, декарацыі па тэме, гульня «Накармі птушаня».

Ход свята

Настаўнік-дэфектолаг. Добры дзень дзеці і бацькі, госці! Вы любіце цуды? Тады я запрашаю вас у лес цудаў. Вочкі зачыняюцца – цуды пачынаюцца (*«Лясныя звяры» займаюць свае месцы ў лясной школе.*) Аднойчы ў лесе я пачуларазмову двух звяроў.
Рысяня. Ты хто?
Тыграня. Тыграня. А ты?
Рысяня. ... Ысяня.
Тыграня. Хто-хто?
Рысяня. ... Ысяня.
Тыграня. А мама ў цябехто?
Рысяня. ... Ысь.
Тыграня. А тата?
Рысяня. ... Ысь.
Тыграня. Нічога не разумею!
Рысяня. Чаму?
Тыграня. Дытаму, штоняматакогазвера.
Рысяня. Як няма? А я?
Тыграня. Нутады ты няправільнакажаш! Якісьці гук не вымаўляеш!
Настаўнік-дэфектолаг. Дзеці, які гук не вымаўляе рысяня? (*Гук [р].*)
Тыграня. Язнаю, штотрэбарабіць!
Рысяня. Што?
Тыграня. Трэба пайсці ў лясную школу да цара звяроў – ільва. Там хутканавучышсяўсегуківымаўляць.
Тыграня бярэ за лапу рысяня і вядзе ў лясную школу.
Тыграня.Добры дзень.
Леў. Добры дзень.
Тыграня. Тут вучацьгук [р] вымаўляць?
Леў. Тут. Заходзьце. Сядайце. Дзеці, назавіцезвяроў, якіяўмеюцьрыкаць. (*Ільвы, тыгры, леапарды, пантэры, мядзведзі.*). Пагуляем

у гульню «Звяры». Станьце ў круг, уявіце, што вы звяры, зачыніцесваімілапкамі мыскі.

Нестукайце ў гэтыядзверы,
Спяць ўжо, напэўна, зверы!
Калі будзеце пальцамі тыкаць
звярымогуць рыкаць! (Р-р-р-р ...!)

«Леў" стаіць у цэнтры і лёгенька пастуквае па лапках звяркоў. Пасля слова «рыкаць» дзеці дружна выглядаюць са сваіх хованак і рыкаюць.

Настаўнік-дэфектолаг. Давайцеяшчэпагуляем. Ціўмееце вы слухаць і пазнавацьгаласыдарослых і дзяцей?

Да нас варона ў агарод
Прыляцела і спявае, сеўшы на плот.
А ты, Жэня, не чакай,
Хто варона, называй.

Выклiканае дзіця адварочваецца, дэфектолаг ківае на таго, хто з дарослых будзе воронай, і той падае голас «Кар».

- А цяпер пазнай каго-небудзь з дзяцей.

Дэфектолаг падае сігнал дзіцяці і той крычыць: «Кар!». Калі вядучы адгадае правільна, то новым вядучым становіцца пазнаны. Гульня працягваецца.

Тыграня. Ну што, рыкаць яшчэ не навучыўся?

Рысяня. Нееее-ее.

Тыграня. Не бяда. Гэта не проста!

Рысяня. А як жабыць?

Тыграня. Мы з табой на заняткі кожны дзень хадзіць будзем. Паступова навучышся.

Настаўнік-дэфектолаг. Так, Тыграня! Усяму можна навучыцца. Пагуляем у гульню «Тэлеграфісты». Падзелімся на дзве каманды. Капітанам каманды дзяцей будзе Жэня, а каманды бацькоў – тыграня.

Абедзве каманды становяцца ў дзве шарэнгі. Дэфектолаг шэптам прагаворвае чыстагаворкі капітанам, тыя – шэптам перадаюць іх далей. Апошні вымаўляе іх гучна.

Шышкі на сасне, шашкі на стале.
Машы Саша, Сашы Маша
Штосьці смешнае раскажа.

У нашым лесе ёсць шмат птушак, а ў іх – птушаняты. І зараз пагуляем у гульню «Накармі птушаня». Мы падзелімся на дзве каманды. Адна будзе выбіраць карцінкі з гукам [р] і «карміць птушаня» чырвонымі каўпачкамі, другая – з гукам [л] і «карміць птушаня» жоўтымі каўпачкамі. Мамы выбіраюць карцінкі, дзеці іх правільна называюць і «кормяць птушаня». Выйгрывае той, хто хутчэй накорміць птушаня.

Настаўнік-дэфектолаг. Паглядзіце, якая цудоўная елка расце ў нашым чароўным лесе. На ёй прыгожыя шышкі.

Шышку з ялінкі зрывай
Нумарочак атрымай.

На шышцы – нумар канверта, у якім заданні для мам і іх дзяцей. Для мам – матэрыялы артыкуляцыйнай гімнастыкі ў малюнках, для дзяцей – сімвалы зычных гукаў.
Настаўнік-дэфектолаг. А што ў нас расце пад елкай?
Дзеці. Грыбы.
Настаўнік-дэфектолаг. А якія гэта грыбы?
Дзеці. Мухаморы і баравікі.
Музычны кіраўнік. За грыбамі мы сабраліся,
Але ў грыбах не разбіраліся.
Штосабе мы збяром?
Што для ваўка запасём?
Гэта нам ніхто не скажа,
Толькі музыка падкажа.
Пад гучную музыку дзеці збіраюць баравікі для сябе, пад ціхую мухаморы – для ваўка.
Настаўнік-дэфектолаг. «Воўчыя» грыбы пакінем у лесе для ваўка, а ядомыя складзём ў кошык і пойдзем па сцяжынцы дадому.
Музычны кіраўнік. Па вузенькай сцяжынцы ідзём, ідзём, ідзём.
Нясем грыбы ў кошыку і песенку пяём.
Дзеці ідуць па крузе адно за адным, співаючы і робячы на кожную рытмічную адзінку адзін крок пад музыку польскай народнай песні «Два каты».
Воўк. Ах, так, мухаморы для ваўка. Вось я вам (*дзьме на сабраныя мухаморы і дзеці засынаюць, воўк накідвае на іх сетку*).
Каб вызваленыя былі вашы дзеткі,
Каб выбраліся яны з сеткі,
Каб не ведалі яны мукі
Раскажыце, мамы, чыстагаворкі на іх гукі.
Мамы расказваюць чыстагаворкі на гукі сваіх дзяцей і воўк іх вызваляе.
Музычны кіраўнік. Паспяшайся сюды леў-цар. Звяры табе будуць свае песні співаць.
Вожык: ўдых - фы-фы; ўдых - фы-фы-фы (2р.). Лісічкі ўдых - цяў-цяў; ўдых - цяў-цяў-цяў (2р.). Мышкі: ўдых - пі-пі; ўдых - пі-пі-пі (2р.). *(На кожную ролю дзеці співаюць.)*
Леў. Малайцы. Песенкі прыгожа співаеце. А ці ўмееце вы расказваць вершы? (*Дзеці расказваюць вершы на свае гукі.*)
Настаўнік-дэфектолаг. Глядзіце, рысяня і тыграня прагаладаліся і арганізавалі чаяванне.
Рысяня. Ой, які гарачы чай!
Тыграня. Як ты сказаў, рысяня? Паўтары.
Рысяня. Гар-рачы чай. А што?
Тыграня. Ты навучыўся вымаўляць гук [р]?
Рысяня. Не ве-да-ю...
Тыграня. Ну, вядома, навучыўся! Скажы: сябар.
Рысяня. Сябар.

Тыграня. Рамонак.
Рысяня. Рамонак.
Тыграня. Ура!
Рысяня. Ура!
Настаўнік-дэфектолаг. Дзеці, вы таксама малайцы. Навучыліся самі прыгожа вымаўляць гукі і рысяня навучылі.
(*Дзеці спяваюць песеньку аб гуках на матыў «Песні пра маманцёнка».*)
Калі ў дзіцячы сад мы ўсе прыйшлі,
То многія гукі сказаць не маглі, свісцець і шыпець не ўмелі,
рыкаць і жужжаць не хацелі.
Але лагапед на дапамогу нам прыйшла і многія гукі сказаць памагла.
Цяпер гаворым мы прыгожа,
Яна заўсёды дапаможа.
Мы ведаем, што шмат ёсць гукаў на свеце: шэпты дрэў і плёскат хваль
Бываюць і гукі мовы – мы ведаем іх без вымовы. Ссссс, ззззз, шшшшш, жжжжж, ллллл, ррррр. Цяпер гаварыць мы ўмеем.
Тыграня і Рысяня. Дзякуй вам, дзеці. А на развітанне прыміце ад нас падарункі чароўнага лесу.

Літаратура

1. Бабина, Е. С. Партнерство ДОУ и семьи в логопедической работе Е. С. Бабина // Логопед. – 2005. – №5.
2. Работа с родителями: пособие для учителей начальных классов общеобразовательных учреждений / М. П. Осипова [и др.]; под ред. М. П. Осиповой. – Минск: Экоперспектива, 2003.
3. Сизоненко, Н. Ф. Организация воспитательной и коррекционной работы в группах детей с нарушениями речи: пособие для воспитателей и учителей-дефектологов дошкольных учреждений / Н. Ф. Сизоненко. – Мозырь: Белый Ветер, 2004.
4. Щедрова, Е. А. Взаимодействие логопеда и семьи по развитию речи / Е. А. Щедрова // Логопедия. – 2004. – №4(6).